

VÍDEO

ESPAI SOCIAL ENTRE CULTURA I TECNOLOGIA

8a MOSTRA DE VÍDEO DE CREACIÓ DE CATALUNYA

La relació entre cultura i tecnologia apunta cap a una anàlisi global del desenvolupament dels mitjans de comunicació de cada país; del seu ús i gaudi a favor de la idea de «consum popular».

Tots sabem que els «mitjans públics» no són precisament una plataforma de potenciació «cultural», sinó més bé la seva suposada funció, manté una zona ambivalent entre consum i placebo???? que distorsiona els límits entre privat i públic, entre ficció i realitat.

En aquest entramat de mitjans, el paper de les *indústries culturals* sol ser bel·ligerant cap a certs aspectes de predomini territorial envers aquelles cultures en què l'esmentada indústria no existeix, i es produeix una nova dimensió d'«aculturació» sobre «països tecnològicament pobres» on no existeix un estat d'opinió sobre la qualitat.

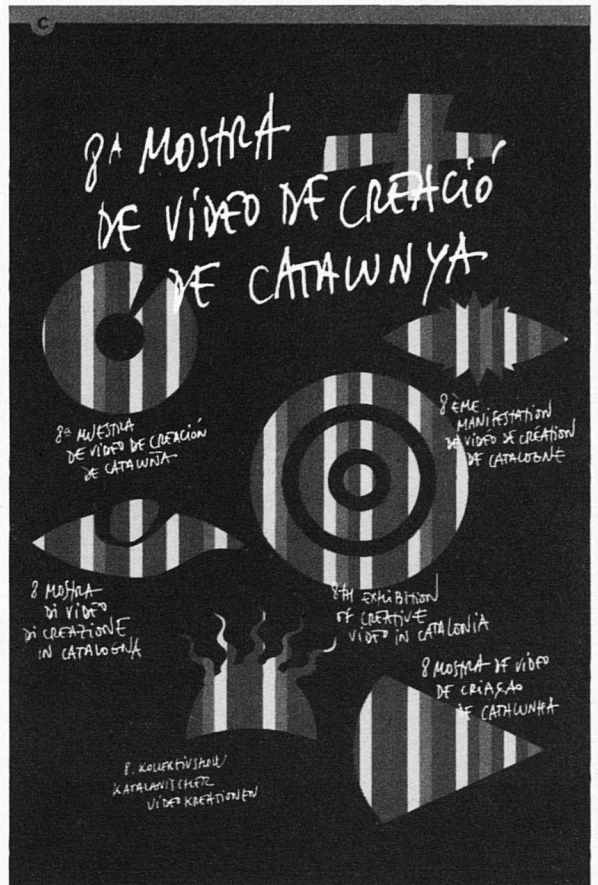
L'estratègia de l'«usuari» intel·ligent consisteix a saber on l'ubiquen en cada moment, en cada situació, en cada ocasió, un més «*curt espai de temps*», un temps i un espai que tenen connotacions distintes per cada cultura, encara que tendim a una immediatesa generalitzada.

En el procés d'adaptació cibernètica que sofreix la societat existeix una permisivitat *teòrica* per acceptar que la relació entre finalitat i mitjans pot invertir-se i fer-se patològica. Comprovam que aquesta relació és solament un esquema lineal i abstracte amb el qual simplifiquem i banalitzam les relacions molt més subtils existents entre el nostre entorn i nosaltres.

La ràpida absorció pel mercat dels nous productes de disseny permet comprovar que el seu consum, que existeix, prové d'un *status* providencial que no desenvolupa matèria primera, sinó que l'afavoreix únicament el cosum. És aleshores quan es generen «hibrids culturals», que són realment el fruit d'aquesta «aculturació» que he esmentat anteriorment.

EL VÍDEO COM A EINA DE CREACIÓ I DE PROVOCACIÓ SOCIAL

Davant d'aquest panorama, una latres circuits no tan públics emergeixen, una categoria d'anàlisi que prova de qüestionar els desajustaments entre tecnocultura i societat.

El vídeo com a eina de creació ha tengut bons propòsits i dolents, la seva institucionalització ha provocat una situació de mediocritat generalitzada, sobretot a través d'aquelles institucions públiques que descuradament varen destinar fons per justificar una atenció indiscriminada.

A Espanya, durant la dècada dels 80, s'ha potenciat la idea de la subvenció pública per la seva promoció i en aquest cas la creació àudio-visual ha crescut gràcies a ella, afavorint al mateix temps la utilització d'una tecnologia prohibitiva que ha degenerat en una dinàmica capaç de consumir qualsevol cosa, sempre que vengui acompanyada de l'etiqueta «*high-tech*» i oblidar el suposat contingut que en justificaria la utilització.

És evident que l'entrada dels 90 ens situa davant d'un altre panorama, els diferents col·lectius de vídeo que existeixen a diversos punts d'Espanya comencen a prendre posicions, potser més assossegades però al mateix temps més radicals, respecte al mitjà.

La publicació de revistes de baix pressupost com *OFFVideo* amb articles dels mateixos artistes editada al País Basc o *Jakeline* a Madrid, la formació de col·lectius i associacions de vídeo independent com *Bosgarren Kolectu-boa* a Tolosa, *La 12'Visual* a Barcelona, *La Confusión Española* a Madrid i alguns més, conformen un fi teixit d'intencions que pretén la revitalització d'aquest mitjà amb un to diferent.

Una visió global de la situació actual ens permet preveure que a curt termini es produirà una dinàmica absolutament diferent a la d'anys anteriors, quan potencialment hi havia més recursos, sobretot econòmics.

Queden altres experiències com *Cadaqués Canal Local*, de començament dels 70, o col·lectius com «Video Nou», l'objectiu del qual s'emmarcava dins l'animació social amb les seves intervencions urbanes a final dels 70.

La duresa política d'aquells anys va enfrontar molts artistes amb els seus propis ideals, especialment amb aquells que feien servir el vídeo com a instrument provocador; i va obligar a l'exili cap a altres països, especialment Nova York, com en el cas d'Antoni Muntades, Miralda, Àngels Ribé i Francesc Torres entre d'altres.

Durant la dècada dels 80 varen aparèixer uns altres noms i unes altres tendències més vinculades a la indústria àudio-visual i, per tant, a l'estètica televisiva.

Després de l'experiència dels 80, alguns varen reprendre el camí que havien obert aquells peoners, però la plataforma d'acció s'ha desplaçat a un altre punt on no existeix ni una tendència, ni un model, ni una estètica concreta, ni possiblement una rigidesa en ideals de contingut social.

Els possibles posicionaments ètics davant la tecnologia i els mitjans de comunicació definiran quin tipus de «cultura» enfortirà la nostra societat.

QUE ÉS I QUE SIGNIFICA LA MOSTRA DE VÍDEO DE CREACIÓ DE CATALUNYA

Per entendre el que és la Mostra de Vídeo de Creació de Catalunya, hem de recular un temps i fer esment d'aquells activistes que, creient en les possibilitats d'aquest mitjà, organitzen l'any 1983 a Barcelona la 1ª Mostra dins el context de Sonimag. Aquella mostra no tenia pretensions de continuïtat, tan sols d'agrupar allò que d'interès videogràfic es produïa a Barcelona, al marge dels treballs per encàrrec.

És així com Julián Alvarez, entre d'altres, va mantenir aquesta iniciativa sota el patrocini del Departament de Cultura de la Generalitat a instàncies d'en Miquel Porter Moix, en aquells moments Director General de Cinematografia i Vídeo.

És a partir de la 4ª Mostra quan el Departament de Cultura de la Generalitat assumeix el seu tutelatge i la fa oficial, amb la càrrega de responsabilitats que durant aquests anys havia adquirit, especialment pel que fa a la seva difusió i en la promoció d'una activitat que tan sols es coneixia dins l'àmbit de la creació àudio-visual.

Durant tota la seva singladura la Mostra ha mantingut l'estructura inicial, la presentació de treballs seleccionats, el nombre ha estat subjecte a raons pressupostàries, i un itinerari que amb els anys s'ha fet cada cop més ampli. Els autors seleccionats en cada Mostra reben en concepte d'exhibició una remuneració que els permet, en termes econòmics, continuar produint i mantenir aquesta dinàmica d'experimentació narrativa que contínuament proposen aquests nous mitjans i que tal vegada es situï com una de les activitats artístiques més contemporànies d'aquesta dècada.

És aquesta darrera, la 8ª Mostra la que s'ha presentat per primer cop a Balears a través de «SA NOSTRA» amb un itinerari complet per les Illes.

El programa presentat recull les obres «Mirar al terra» de Pedro Ballesteros, «Picnic -Vol a vista de mosca» de H. Carmona, D. Carreras, F. Masip, «La Memòria» de Teresa Picazo, «Contorsionista» i «Maria Muñoz» de Joan Pueyo, «Pura fe» de Toni Serra i «La curiositat» de Jaume Subirana. No existeix un denominador comú entre les obres d'aquests autors, la diversitat és el tret més característic i que gràcies a ella no es permet l'etiquetatge tan agosaradament comú a tot allò inclassificable.

Tinc raons suficients per afirmar que aquest mitjà té un públic, així es va fer palès durant aquests dies, un públic que es caracteritza per la sana curiositat de voler entrar en els diferents universos proposats per cada un dels autors.

TERESA PICAZO
ÉS VÍDEO-CREADORA

